

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

SYSTEM KAUCYJNY I DEPOZYTOWY

Warszawa, 17 grudnia 2020 r.

Różnica między systemem depozytowym a systemem kaucyjnym:

- system **kaucyjny** obejmuje opakowania wielorazowe,
- system **depozytowy** obejmuje jednorazowe opakowania.

System kaucyjny musiałby zostać nieznacznie zmodyfikowany w oparciu o funkcjonujący dotychczas model.

System depozytowy mógłby zostać wprowadzony w ramach rozszerzonej odpowiedzialności producenta.

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

SYSTEM DEPOZYTOWY

System obowiązkowy czy dobrowolny?

System depozytowy powinien zostać utworzony i powinien być zarządzany w oparciu o wprowadzających produkty w opakowaniach oraz jednostki handlu detalicznego.

W związku z tym, że system depozytowy miałby stanowić element ROP, branża rekomenduje, aby system był:

- obowiązkowy dla wprowadzających produkty w opakowaniach;
- dobrowolny dla jednostek handlu detalicznego (sklepy, domy towarowe itp.).

Zaproponowano również możliwość wprowadzenia obowiązkowego systemu depozytowego dla jednostek handlu detalicznego powyżej np. 100m² powierzchni użytkowej.

Zakres podmiotów i obowiązków

Wprowadzony system depozytowy powinien uwzględniać następujące podmioty:

- wprowadzających, którzy powinni wносить opłaty na utrzymanie systemu depozytowego z uwzględnieniem kosztów netto;
- jednostki handlu detalicznego otrzymujące wynagrodzenie za odbiór i magazynowanie opakowań objętych systemem;
- sortownie;
- recyklerów, potwierdzających wykonanie recyklingu (dokument dla operatora);
- Operatora systemu, który kieruje systemem (odbiera opakowania od detalistów i przekazuje je do sortowni i recyklerów, rozlicza finansowo oraz raportuje Regulatorowi);
- Regulatora, który nadzoruje cały system.

Finansowanie systemu

Zaproponowano aby to wprowadzający, w ramach ROP, ponosili koszty inwestycyjne i operacyjne systemu depozytowego, w tym m.in.:

- koszty utworzenia podmiotu będącego Operatorem systemu,
- koszty kampanii edukacyjnych przed wdrożeniem systemu.

Finansowanie systemu

Źródło dochodów Operatora powinny stanowić:

- opłaty za wprowadzone opakowania,
- przychody ze sprzedaży materiałów,
- pieniądze z nieodebranych depozytów.

Koszty dla Operatora powinny stanowić:

- opłaty manipulacyjne dla jednostek handlowych,
- transport i logistyka,
- administracja i marketing.

Rodzaje opakowań objętych depozytem

Rozważane możliwości wprowadzenia systemu depozytowego:

I wariant:

W pierwszej kolejności objęcie opłatą depozytową opakowań z tworzyw sztucznych oraz ewentualna modyfikacja w późniejszym okresie i rozszerzenie opłaty na opakowania szklane oraz metalowe.

II wariant:

Objęcie opłatą opakowań z tworzywa sztucznego, szkła i metali już na początkowym etapie oraz ewentualna późniejsza modyfikacja systemu.

Różnicowanie wysokości depozytu

Jednolita wysokość depozytu ułatwiłaby ewidencjonowanie oraz raportowanie zaangażowanym podmiotom.

Niemniej jednak w przypadku objęcia systemem depozytowym więcej niż jednego rodzaju opakowania, to właśnie ze względu na ten czynnik należałoby przede wszystkim zróżnicować opłatę.

Drugim czynnikiem różnicującym mogłaby być wielkość (pojemność) opakowania.

Wysokość depozytu

Niezbędnym jest aby wysokość depozytu była określona na poziomie aktu prawnego. Rekomendowane jest w tym celu zawarcie upoważnienia ustawowego do wydania rozporządzenia przez Ministra Klimatu.

Rozwiązanie to usprawni proces ewentualnej zmiany wysokości stawki depozytu w przypadku zmian zachodzących na rynku (m.in. koszty zagospodarowania odpadów, koszty surowców itp.).

Niemniej jednak wskazana kwota może być określona:

- na stałym poziomie dla danego rodzaju opakowań;
- na poziomie minimalnym, możliwa do zróżnicowania przez wprowadzających.

Kwota rekomendowana przez przedstawicieli branży oscyluje w granicach 0,4–1 zł, co powinno skłonić konsumenta do zwrotu opakowań (osiągnięcie założonego celu).

Model odbierania odpadów

Dobrym rozwiązaniem w tym wypadku jest odbiór odpadów opakowaniowych przez sklepy i skupy. Jednak mając na uwadze proponowaną wcześniej dobrowolność w zakresie przyłączania się do systemu depozytowego przez jednostki handlu detalicznego (lub ich część), należy uwzględnić dobrowolność w zakresie odbierania odpadów.

Należy też pamiętać o kosztach zakupu automatów (również po czyjej stronie będą leżały) oraz opłacie manipulacyjnej przekazywanej przez operatora do jednostki handlowych.

Czas wdrożenia – okres przejściowy

W zależności od wybranych rozwiązań, wydaje się, że najbardziej odpowiedni okres przejściowy to od 18 do 24 miesięcy, ponieważ:

- powinien zostać wybrany Operator systemu, a on sam będzie miał czas na zorganizowanie i budowę zaplecza administracyjnego, informatycznego i logistycznego;
- jednostki handlu detalicznego będą mogły swobodnie przystąpić do systemu depozytowego oraz przystosować się do wymagań (miejsce magazynowania, zakup recyklopatu itp.).

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

SYSTEM KAUCYJNY

System kaucyjny powinien obejmować tylko opakowania wielokrotnego użytku.

Obecnie system ten w Polsce istnieje (szczególnie w odniesieniu do butelek po piwie) i wykazuje dosyć wysoką efektywność.

Jest to system nieobligatoryjny, w całości stworzonym i finansowanym niezależnie przez każdą z firm, która takie opakowania stosuje.

Dlatego rekomendowane jest, aby opakowania wielokrotnego użytku pozostały poza systemem depozytowym i funkcjonowały na obecnych zasadach.

Wydaje się jednak, że powinien to być system obowiązkowo tworzony przez producentów decydujących się na takie opakowania.

Wprowadzający produkty w opakowaniach wielokrotnego użytku miałyby obowiązek zorganizować oraz utrzymać na swój koszt cały system zbierania, przygotowania do ponownego użycia i wprowadzania na rynek ponownie napełnionych opakowań.

Tym samym pokryłyby w całości koszty stworzenia i funkcjonowania systemu (zakup opakowań, urządzeń, koszty transportu, segregacji, współpraca z jednostkami handlu).

System ten powinien być objęty kontrolą organu w celu weryfikacji np. wielokrotności zastosowania opakowań.

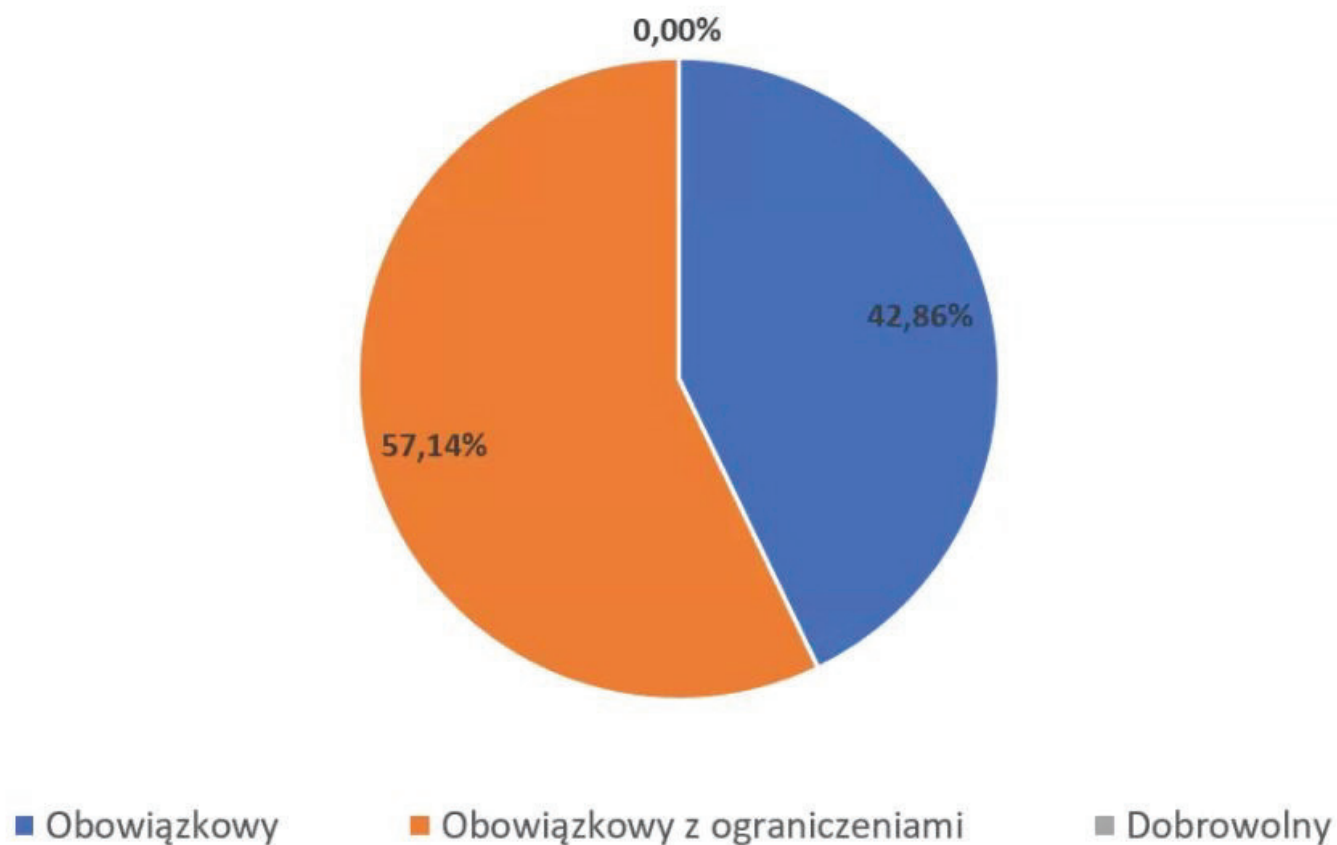

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

Rozkład udzielonych odpowiedzi

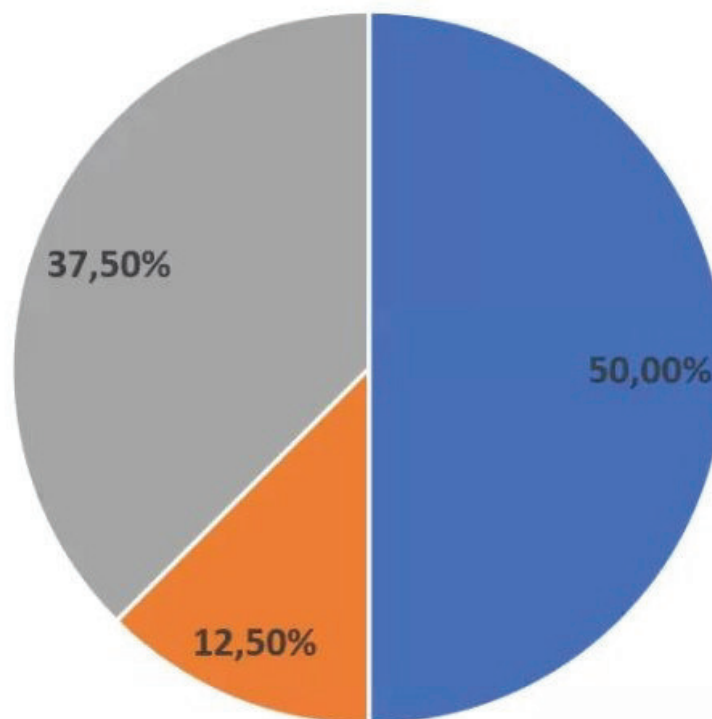

Czy system kaucyjny powinien być obowiązkowy czy dobrowolny jak dotychczas, ale z ustawowym określeniem ram funkcjonowania i obowiązków dla tworzących taki system?

Jakie rodzaje opakowań powinny być objęte kaucją?

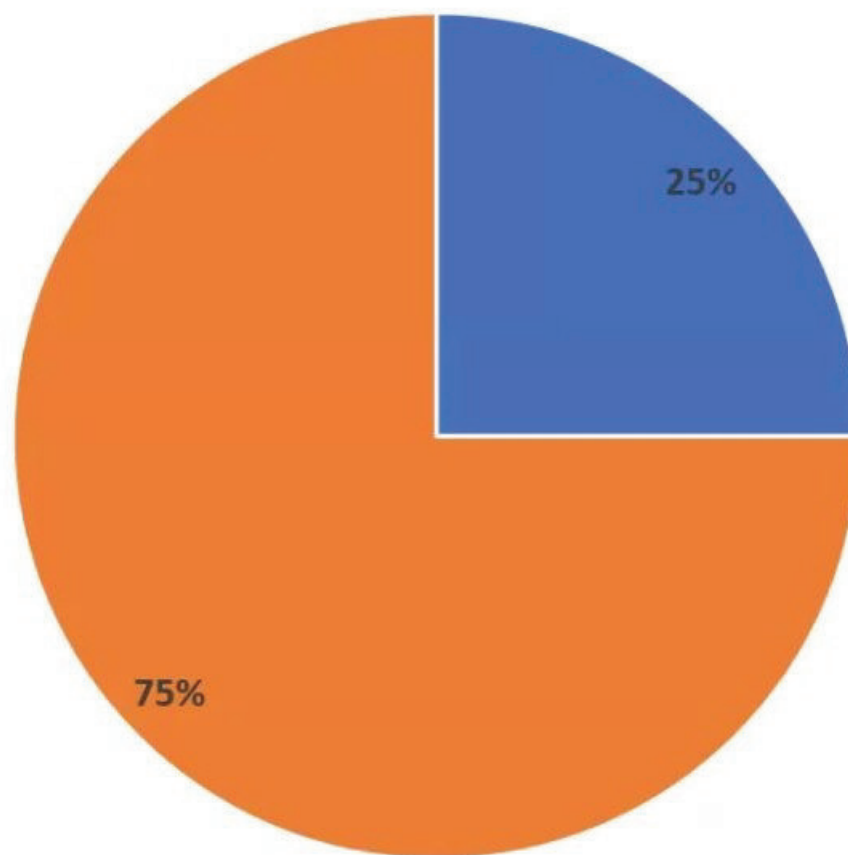

- Tylko opakowania z tworzyw sztucznych
- Wszystkie opakowania
- Opakowania z tworzyw sztucznych, szkła i metalu

Czy i jak różnicować wysokość kaucji?

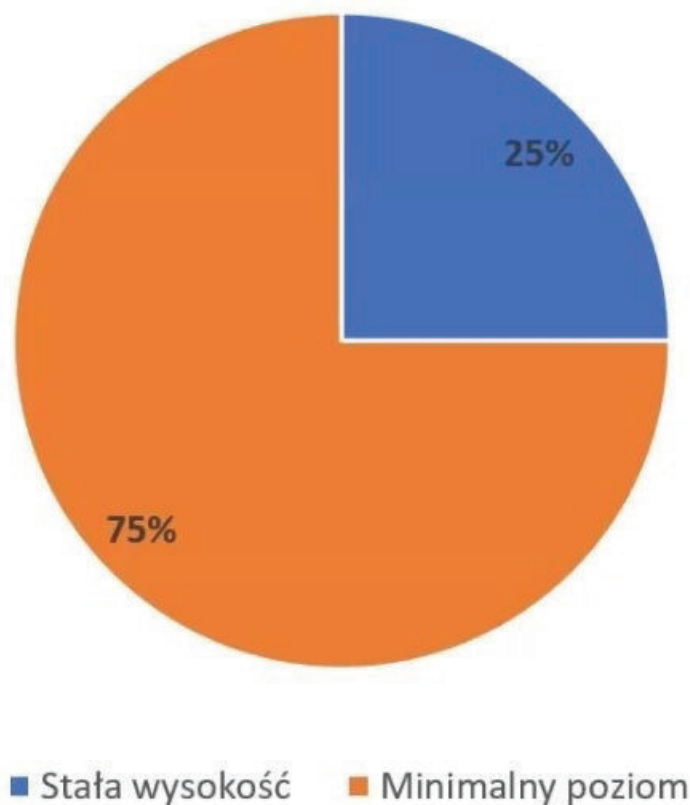
■ Tak, ze względu na wielkość opakowań

■ Nie, jednakowy poziom

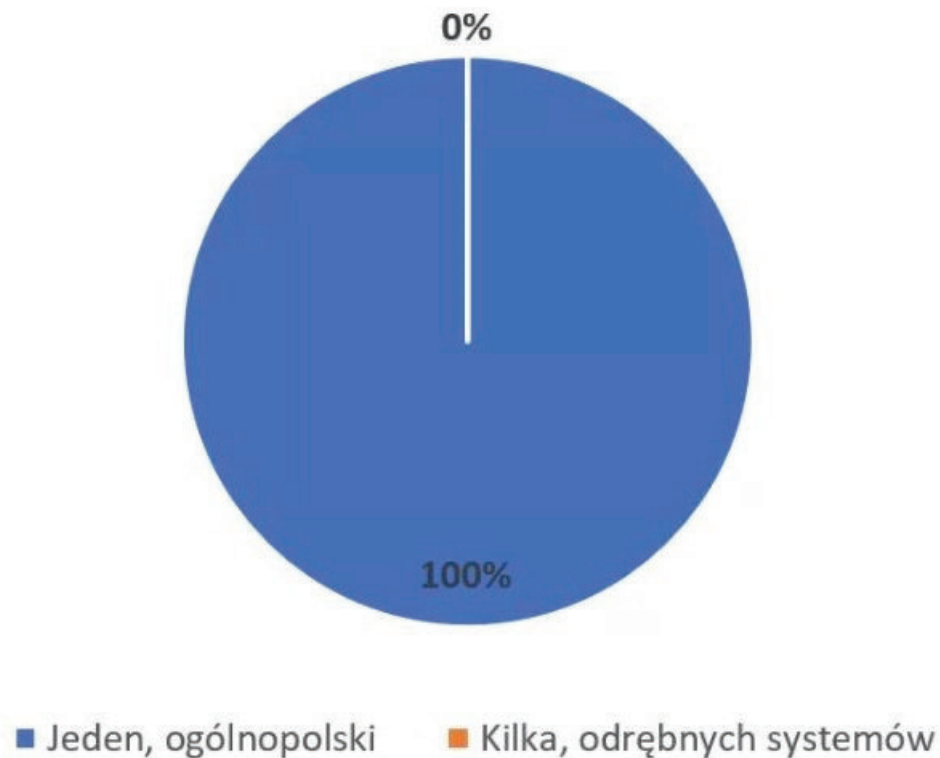

Czy przepisy powinny ustalać wysokość kaucji na stałym poziomie dla danego rodzaju opakowania czy może na poziomie minimalnym z możliwością podniesienia przez producenta?

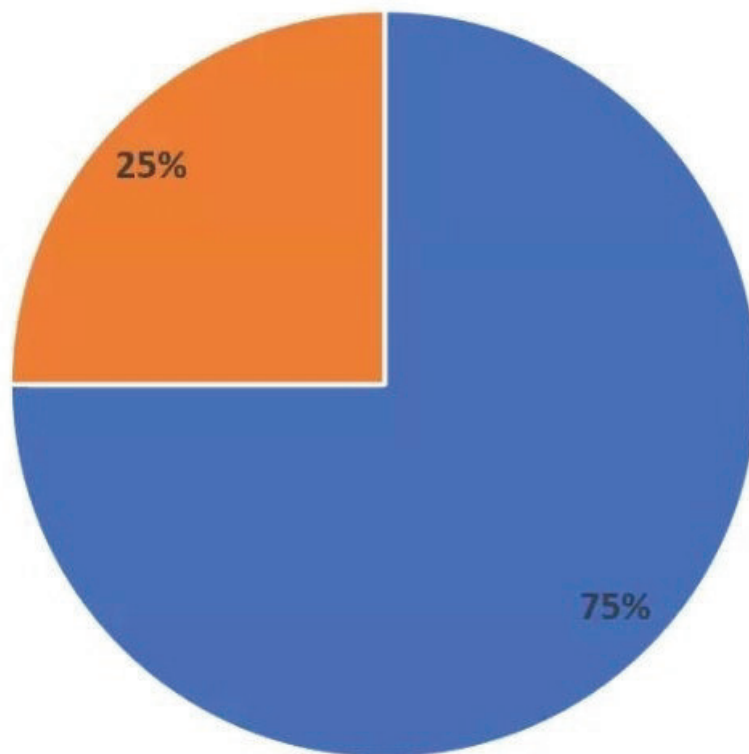

Czy system kaucyjny powinien być jeden ogólnopolski czy może działać kilka systemów np. odrębnych dla różnego rodzaju opakowań lub działających lokalnie na obszarze różnych części kraju?

Kto powinien być twórcą i operatorem systemu – państwo,
przedsiębiorcy, stowarzyszenia itp.?

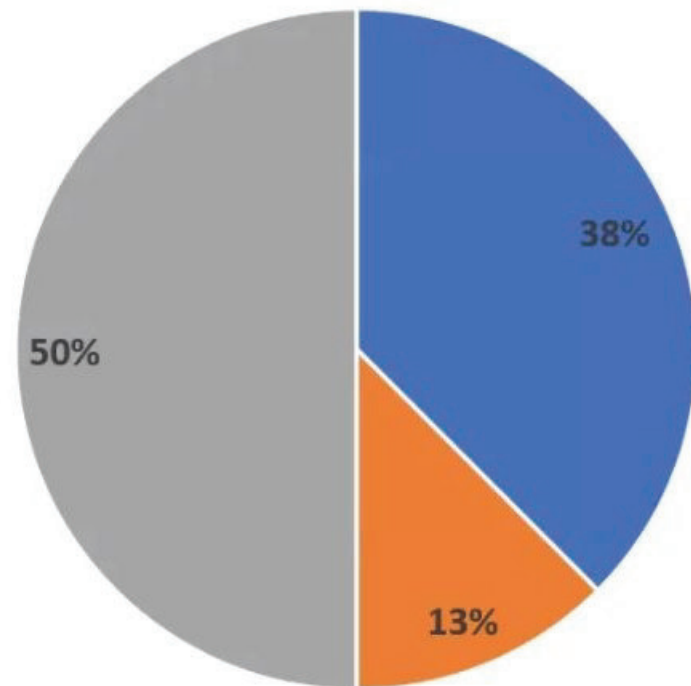

■ Organizacja/spółka non-profit ■ Operator utworzony głównie przez producentów

Jaki model odbierania opakowań i odpadów opakowaniowych w ramach systemu kaucyjnego będzie w warunkach polskich najbardziej efektywny?

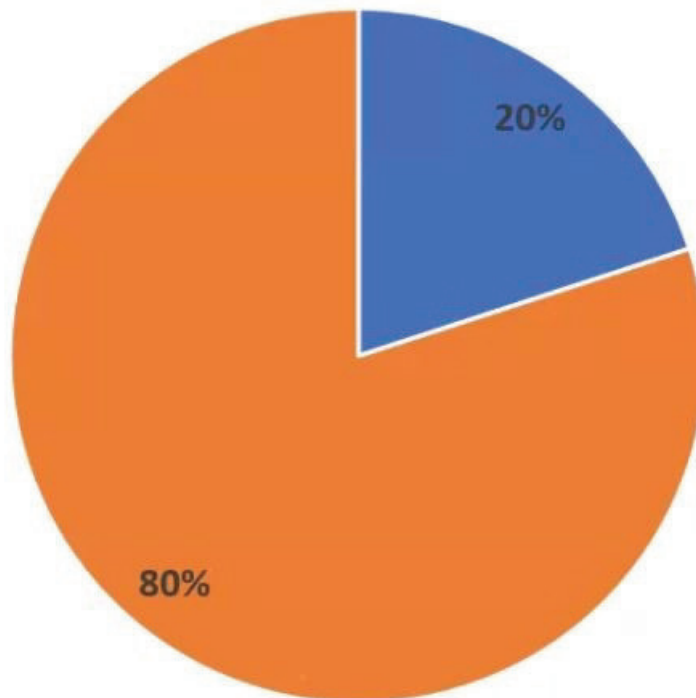

■ Sklepy i skupy ■ Automaty ■ Mieszany

Ile czasu powinien trwać okres przejściowy wymagany do uruchomienia systemu kaucyjnego po ewentualnym wejściu w życie odpowiednich przepisów prawnych?

■ 6-12 miesięcy ■ 12-24 miesiące

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

